

Nasjonalt Redningsfaglig Råd

Referat fra møtet 11 og 12 juni 2025

Start: 11.00 onsdag, lunsj 12:30 (Felles middag onsdag kl.18:00)

Slutt: 13.00 torsdag lunsj

Sted: Thon Hotell Oslo Airport, Balder Allé 2, 2060 Jessheim

Tilstede: Cecilie Øversveen (HRS), Lise Johansen (HRS), Anja Bakken (HRS), Per Olaf Torkildsen (HRS), Pål Anders Hagen (HRS), Tore Sandem (DNT), Sven Bruun (HDIR), Bente Asphaug (FORF), Dan Halvorsen (LAT HF), Tom Haakenstad (RS), Live Kummen, (FORF), Trude Mikkeldrud Torp (POD), Eirik Rosø (PHS), Anna Karlquist (BarentsWatch), Hans Kristian Madsen (DSB), Thomas Horgen (NARG, dag 1), Njål Ladstein (Avinor, dag 1), Sveinung Torgersen (JD), Hans Petter Kirkhus (JD), Thor Arne Pedersen (FOH), Christian Langvad (FORF).

1. Velkommen v/ Cecilie Øversveen

2. Godkjenning innkalling, agenda og godkjenning av referat

Planlagt møte i 2025: 19. og 20. november.

Møte er pt. planlagt lagt til Oslo.

Kort gjennomgang av deltakere da det er mange nye tilstedte i rådet.

3. Informasjon og beslutninger fra Justis- og beredskapsdepartementet

Venter på notater fra JD

Totalberedskapsmeldingen

Nasjonal sikkerhetsstrategi

Andre oppdateringer og info

Orientering om den nye nasjonale sikkerhetsstrategien, som er et retningsgivende dokument. Den har tre strategiske hovedprioriteringer, styrke forsvarsevnen, gjøre samfunnet vårt mer motstandsdyktig, redusere svakheter og sikre verdikjeder vi trenger for å få hjulene til å gå rundt i krevende tider. Strategien gir et bakteppe for behandlingen av totalberedskapsmeldingen. Rådsstrukturen er et av hovedgrepene i meldingen.

Langtidsplan for sivil beredskap skal understøtte langtidsplan for forsvaret, ved behov høyt i krisespennet. Samtidighetsproblematikk, hvor mange ganger teller vi en person? Jobber med å kartlegge og få bedre oversikt på dette.

Det er krevende å få med kommunene.

4. Totalberedskap AS, Hallingdal brann- og redningstjeneste, v/ Henrik Trømborg og John Bjella

I Hallingdal er det igangsatt et forprosjekt for å utrede mulighetene for å etablere et USAR øvingsfelt og et USAR kompetansesenter i Norge. De ønsker å presentere arbeid og få tilbakemeldinger fra deltakerne i NRR. Deres prosjektfase går gjennom 2025.

Prosjektet ber om råd. Brannsjef Jon Bjella (Hallingdal brannvesen, IKS for fem av seks kommuner i Hallingdal), prosjektleder USAR Henrik Trømborg presenterer seg som et offentlig-privat samarbeid. Det mangler grunnkompetanse på USAR i brannvesenene i

Norge. Tenker at vi trenger ikke team for å sende ut, men etablere kompetanse for å ta imot hjelp. Det fungerte suboptimalt da et svensk USAR team skulle hjelpe under Gjerdrum. De vil lage et nasjonalt senter med internasjonal standard, mangler finansiering. Ber om råd for hvordan de skal gå fram. Målet er å komme inn på statsbudsjettet. Hvordan gjør de det?

Totalberedskap AS har fem bein: 1) treningssenter for USAR 2) Helikopterbase 3) Deltidsmannskaper opplæring – bli en avd. for brannskolen 4) samvirkeøvelser 5) elkraftbransjen.

Innspill fra rådsmedlemmer å se om det kan være midler gjennom EU som kan hentes tilbake fra hva Norge bidrar med inn pr i dag., se til Gjerdrum rapporten og lage en referansegruppe. Innspill fra rådsmedlemmer å se om det kan være midler gjennom EU som kan hentes tilbake fra hva Norge bidrar med inn pr i dag., se til Gjerdrum rapporten og lage en referansegruppe.

5. Planverk, veiledere og andre relaterte dokumenter v/FORF Bente Asphaug

Revisjon av Nasjonal veileder for redningstjenesten ved snøskredulykker.

Nasjonal veileder for snøskredulykker, er under revidering og planlegges at den blir sendt på høring til i Nasjonalt Redningsfaglig Råd over sommeren og at den skal være klar til publisering før neste snøskredsesong. Arbeidsgruppen består av representanter fra HRS, politi, helse, Norsk Luftambulans, 330 Skvadronen, CHC Helikopter Service, FORF, Røde Kors, Norsk Folkehjelp, Norske Redningshunder og Forsvarets Vinterskole.

18. juni – møte for å ta inn revideringer fra NRR. Fysisk møte Oslo 19. + Redningskonferanse + snøskredseminar i oktober HRS /trykk i september). Skal oppdatere medisinske kapitler 12-15 (Live Kummen (FORF/Ullevål) og Julia Fjeller fra UNN).

Kameratredning er det som redder mest liv i skred, derfor er meldingsmottak endret til å understreke at meldingsmottak må ikke komme i konflikt med kameratredning. Veilederen kommer på høring.

«Minirevisjon» Nasjonal veileder for søk etter savnet person på land. Etter evaluering etter hendelsen på Lindesnes og utrulling av Felles aksjonsstøtteverktøy, er det behov for å justere veileder i henhold til dette. Mandat og invitasjon til deltagelse i arbeidsgruppen blir sendt til medlemmene i egen e-post.

9.september, første møte for minirevisjon av søk etter savnet-veileder. FAKS + Torjus. Kjører en kompakt prosess i høst. Gjenbruker arbeidsgruppa fra forrige revisjon. Ferdig før jul. Jan Erik Skorpe, HRS Sør-Norge leder arbeidet. Fremlegges til November-møtet. Per Olaf Torkildsen støtter opp arbeidet.

Trude: hvordan er POD involvert i arbeidet med MRO- / katastrofe-veileder?

6. Tilsyn v/HRS Cecilie

Orientering om tilsyn og metodikk. Tilsynsgruppa ser en trend på tilsynene og hvordan redningstjenesten fungerer. Gjennom både de fysiske tilsyn og utsendt spørreundersøkelse i forkant av tilsyn kan vi si noe om hva man kan jobbe videre med for å styrke redningstjenesten og beredskapen ytterligere på både taktisk, operativt og strategisk nivå. Det er tydelig sammenheng mellom hvor godt spesielt det strategiske nivået fungerer ute ved LRS og møtetrekevns med redningsledelsen, forståelse av mandatet og kunnskap om hverandres organisasjon/kompetanse/kapasiteter.

Venter fortsatt på klarsignal fra POD om å starte bruk av SAR-CIM gjennom HRS slik at strategisk nivå får en felles plattform å jobbe i under og mellom hendelser, samt et sted alle IRS kan hente og dele på utarbeidelse av planverk. Totalt sett vil dette være en bedre ressursutnyttelse. Verktøyet kan også virke samlende på redningsledelsen selv om de ikke fysisk kan møte på samme sted innenfor en tidsramme. Et sterkt strategisk nivå innen redningstjenesten gjennom bruk av redningsledelsen gir slik tilsynet både observerer og får tilbakemeldinger på god synergi på beredskapsarbeidet ellers i distriktene.

7. Standard for frivillige redningsgrupper – kan vi sette felles forventninger? v/Lise Johansen
Hvilke krav og forventninger den etablerte redningstjenesten bør ha til nye redningsgrupper?

Hovedredningssentralen har satt ned ei arbeidsgruppe som i samarbeid med FORF skal utvikle en standard for nye frivillige organisasjoner i norsk redningstjeneste.

HRS har behov for å vite hvilke forutsetninger bør legges til grunn, og hvordan bør prosessen være for å ta inn nye frivillige i redningstjenesten?

Bakgrunnen for dette arbeidet er at et økende tilsig av nye frivillige organisasjoner som ønsker å bli anerkjent i redningstjenesten. HRS har i år mottatt søknader om tilskudd fra flere nye grupper, noe som også innebærer spørsmål om tilgang til Nødnett, FAKS samt komme på HRS og LRS-enes utalmeringslister.

Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten er regulert i rundskriv av 10.12.2020 og er avgrenset til organisasjoner som deltar i «*redningsaksjoner med umiddelbar hjelp fra fare for død eller skade, jf. Organisasjonsplan for redningstjenesten gitt ved kgl.res. av 6. desember 2019*» og Stortingets innstilling til de årlige budsjettproposisjoner fra Justis- og beredskapsdepartementet. Det er må derfor legges til at det ikke er et ønske om «å vanne ut» tilskuddsordningen, men det må også være muligheter for nye organisasjoner å komme til hvis de besitter kompetanse/har beliggenhet det er behov for.

HRS er av den oppfatning at det er viktig at frivilligheten selv deltar i dette arbeidet med å komme frem til felles krav eller en felles standard for hvilke organisasjoner som er rustet godt nok til at HRS og LRS kan kalle de ut på aksjon.

Kort orientering om prosessen/plan for framdrift: HRS har laget et utkast til innhold i «krav» til frivillige i redningstjenesten. HRS og FORF skal samarbeide om å ferdigstille et utkast som skal på høring til alle som er representert i NRR. NRR skal «vedta» det endelige dokumentet. Det er sendt ut et infoskriv til alle LRS om dette arbeidet og at de nye gruppene er å anse som uorganiserte frivillige inntil videre.

Utfordringen er å lage «krav» som også de etablerte frivillige som benyttes i dag også oppfyller. Vi må ikke lage krav som ekskluderer de vi ønsker å beholde.

Arbeidsgruppa var enige om å innhente innspill til det videre arbeidet både fra FORF's LRS representanter og internt hos HRS.

Arbeidsgruppa drøftet dokumentasjonskrav for «oppfyllelse» av nye krav, og håndhevelse av disse sett opp mot tilskuddsordningen. Det anses ikke som hensiktsmessig at det skal være et krav om å være medlem i FORF for nye frivillige grupper.

Viktige avklaringer framover blir om «alle» frivillige må ha tilgang til nødnett, FAKS/FRR, SAR rapport.

8. Presentasjon av Joint Personnel Recovery v/Thor Arne Pedersen (15 min)

Personnel Recovery er summen av den militære, sivile og diplomatiske innsatsen for å komme isolert personell (ISOP) til unnsetning, og reintegrere dem tilbake til tjeneste. Rådet fikk en orientering om dette på møtet.

ISOP kan komme med føringer til sivil sektor (JD).

Forsvarets sanitet er blitt en taktisk kommando.

9. Redningskonferansen

Info fra arbeidsgruppen for Redningskonferansen 2025 v/ Anja Bakken

10. Status Nødnett og fremtidig Nødnett v/Fredrik Westmark.

Nødnett – hvordan snakke sammen når ordinær EKOM detter ut. Vil ha en veileder (eller kanskje et tiltakskort) for det å være fagleder samband.

11. Status fra alle rådets medlemmer.

FORF v/ Live Kummen: opptappingen på 100 millioner kroner – meldingene og kommisjonen bruker frivillige beredskapsorganisasjoner, ikke frivillige organisasjoner som driver redningstjeneste. JD kommer tilbake til fordeling, men vi må anta at det blir den bredere definisjonen som ligger til grunn og at det ikke blir bare FORF-organisasjonene.

Norsk brannfaglig landsforbund v/Ove Stokkeland: vi er pliktige til å samarbeide, men det er vanskelig. Behov for standardisering og strømlinjeforming for å møte de behovene som totalberedskapsmeldingen signaliserer skal møtes. Brann må knekke den koden for hvordan den operative blålysdelen av kommunen skal jobbe i framtiden. Hvem skal gjøre koordineringen når det ikke bare skal samordnes på kommunalt nivå, men også fylkeskommunalt nivå?

DSB v/ Hans Kr. Madsen: Skogbrann helikopter beredskap; ny avtale 15.april m/Fonnafly As or 2025, jobbes med videre langsiktig avtale fra 2026, Brann- og redningsskolen første kullet på siste semester oppstart høsten, gode tilbakemeldinger så langt, redegjørelse om oppdraget med å vurdere E-call og oppfølging av Totalberedskapsmeldingen og Brannmeldingen. Nasjonal ROS analyse skal lede frem til forslag om hvordan vi kan sikre tilgjengelige nasjonale støtteressurser for brann- og redningsvesenet i hele landet. I tillegg er målet å tydeliggjøre brann- og redningsvesenets oppgaver knyttet til beskyttelse av sivilbefolkningen i krise og krig, og vurdere om DSB bør få en tydeligere rolle og ansvar som nasjonal brannmyndighet ved store eller samtidige hendelser med stort koordineringsbehov.,.

Helsedirektoratet: fokus på beredskap, utfall nødnummer – pågår arbeid sammen med Nkom – omruting og mottak, fremtidens allmennlegetjenester og akutthjelpeordningen – for eksempel deltids brannvesen, masseevakuering – konsept for håndtering, sett opp mot masseskadeplanverket også sett opp mot Forsvaret/NATO,

DAG 2

12. Felles aksjonsstøtteverktøy (FAKS) v/Per Olaf Torkildsen

Prosjektleder redegjorde for status og arbeidet som gjøres for å innlemme stadig nye brukere innenfor SAR-domenet og vurderinger som pågår med å utvide FAKS til også kunne brukes for andre formål som ligger nær SAR domenet. Både Norsk Brannfaglig landsforbund (NBFL) og Helsedirektoratet har levert sine skriftlige innspill til HRS som kort ble diskutert i rådet.

NBLF er kontaktet av mange brannvesen og flere politidistrikt som forteller om utfordringer med å dele informasjon i redningsoperasjoner fordi brannvesenet ikke er gitt tilgang i FAKS. Det har vært flere hendelser der brannvesenet ikke har fått viktig informasjon i SAR hendelser.

HRS har også sendt NBLF kopi av sine svar til etater som har tatt dette opp direkte med HRS, og kommentert at NBLF vil følge opp denne saken.

Prosjektleder orienterte om at det var under vurdering å få begge fagområdene representert i styringsgruppen fremover.

- 13. Sikkerhetspolitisk situasjon v/Cecilie Bukaasen Øversveen** Hvordan påvirker det redningstjenesten og NRR? (Diskusjonstema) Redningstjenesten må tilpasse seg flere forhold. Et mer krevende klima, en teknologisk utvikling som åpner for helt nye muligheter og demografiske endringer. Samtidig er det store endringer i den sikkerhetspolitiske situasjonen i verden krever at de enkelte aktørene tilpasser sin beredskap og at vi går gjennom hvordan samhandlingen i tjenesten skal virke høyere i krisespekteret. Rådet bør diskutere muligheter og risiko i dette perspektivet og diskutere hvordan NRR bør innrette sin aktivitet fremover.
- Sjekke doble roller til mannskaper
 - Frivillige bør ha en oversikt over hvor mange de er reelt i en krigssituasjon
 - Brann og sivilforsvaret bør snakke sammen..
- Rådet enige om at dette temaet bør følges opp videre fremover. Det jobbes innen flere beredskapsnivå i samfunnet som kan være aktuelle å se på og kanskje rådet kan komme med gode betraktninger inn til både HRS og JD.
 -

14. Status fra alle rådets medlemmer fortsetter

Luftambulansetjenesten LAT v/Dan Halvorsen: Det er bestemt at Norsk Luftambulans AS (NLA) tildeles operatøransvaret for ambulanshelikoptrene i Norge fra 1. juni 2028. Dette er klart etter at styrene i de fire regionale helseforetakene enstemmig har vedtatt å slutte seg til forslaget om en tildeling av oppdraget til NLA.

Fortsetter som i dag, de som betaler får være med å bestemme, dvs. helseforetakene da får være med å bestemme, for eksempel Helse Vest får to helikoptre av typen Airbus H 145 D3 som er en oppgradering fra H 135. H 145 D3 har større medisinsk kabin og bedre ytelse. Ny base på Innlandet får en H 145 D3 når den blir etablert. Randi Spørck ny direktør i LAT.

Alle NLA-baser er nå operative for underhengende operasjoner.

Det er opprettet en arbeidsgruppe for revidering av Nasjonal Standard for redningsmenn, planen er at dette arbeidet ferdigstilles i løpet av året.

Det planlegges en dagskonferanse for redningsmenn mandag 1. september i forkant av Redningskonferansen.

Ambulanseflytjenesten og helikopter tjeneste har god regularitet.

PHS v/E. Rosø: PHS har opprettet et kunnskapssenter. Kan ta oppdrag. Forskning.

Kunnskapsoppsummeringer. Ønsker å bruke HRS sine data.

Samvirkeutdanningene: utdanningen skulle være samvirke i praksis. Får ikke fullt ut effekten av det. Blir mye politi. Har en styringsgruppe og en arbeidsgruppe, men de gjør ikke så mye, liten gevinst av de møtearenaene. ➔ Hvordan kan HRS bidra mer?

Barents Watch v/Anna: Horten 21.-22. august – Samvirke Først.

15. Eventuelt

Kommersiell del av luftenheter? Droner: Spesielt naturlig å se på og definere hvilke kapasiteter redningstjenesten trenger, kontroll på og hindre tilfeldige org dukker opp kun basert på egeninteresse og ikke systemets eller den nødstedtes gevinst i sin helhet? What if 1 og 2?

15. Oppsummering og avslutning v/Cecilie Bukaasen Øversveen